

UNIJA

„UNIJA“
(Weekly)
The only Lithuanian
News paper published in
New York. It has a large
circulation in the United
States and Europe.
Rates of Advertising:
One inch once \$1.00
“ “ half yearly 6.00
“ “ yearly 10.00
All communications to be
addressed to:
M. TWAROWSKI
25 Allen St., New York.

„UNIJA“
Išleista kožną Subatą
kasztuoja ant metu \$2.00
„ puses „ 1.25
AUROPOJE
kasztuoja ant metu \$3.00
APGARINIMAI
kasztuoja ant metu \$10.00
puses „ 6.00
už vieną slki 1.00
Gromatas prasome slust
ant vardo
M. TWAROWSKI
25 Allen St., New York

New York, Subatoje 31 d. Sausio men. 1885 m.

N 3.

Ižuotojas ir Reditojas M. Twaraukas

M 2.

„Kas ir' mano?“

„Stipri gente ne kajp Gudo; ka daryt
stobrys pajudo,
Ir pakrypo aržuols dydis — kas Lietuva
dabar gydys?

Nera, nera, kas tajsytu, o paremias dar taj-
kytu;

Perstowetu gal newiena — remkim-gi Lie-
tuwa miela!

Remkit žmonos ir wyrukaj, remkit ponaj ir
wajkiukaj,

Kuningelej nors sustoja melskit Diewo —
težaluoja!”

Tajp, lietuwininkaj, remkime ir tajsy-
kime Lietuwa, klausybamy balso dajniaus.
Bet ta darba darykime akis ne užsyrizsia
lyg wajkaj gužynedamy, nes tuomet musu
darbas ejs ant wejo. Pirma geraj pažinkime
sawo kraszta ir gywenima jame, o tuomet
mokesime gajwinti sawo tewyne.

Kiekwienas musu brolis lietuwininkas
žino, kad Lietuw-Łatwijoje weszlej auga
miskaj, jawaj ir galwijaj, o pagal taj jau
kožnas numano, kad ir i turgu ira statomy
dajgtaj kokijs duoda gaspadoryste. Rugius
kwieczius, awizus, miezius, žirnius, bulwes
lietuw-Łatwej wiaza i sawo dydesnius mie-
stus ant pardawimo. Tajpogi obelejs Kauno
redyboje nesenej eme lietuwininkaj wers-
tiesy. Wienur ar kitur ira peniamy jaucej
ant pamuszimo. Prusiszkojoj Lietuwoje,
bene Tusejnuose, ira auginamy wysoj Wo-
kietijoje garsus lietuwiszki arklej. O ir tajp
lietuwininku arklu wejsle ira wysur pagirta
lietuwininku arklej, nors ira blogaj dangiur
szieriamy, bet stiprus, druti ir isztwermingi
darbuose ir kelonese. Kas wel nežino, kajp
daug kiatulu lietuwininkaj augina ant par-
dawimo! Juk wokiecej sawo papurtusius
pitwus igawo žlaugdamy (esdamy) lietu-
wiszka kiauliena?! O jau wel kad atsyzwelg
sime i miszkus, taj musu miszkas netyk
plaukia Niamunu i Wokietija, bet ir mare-
mys kelauja i Anglija, Ulandija ir kitur.
Ajszkū ira kožnam, kad musu krasztas gas-
padorysteje ira branginamas ir branginti-
nas.

Tuos taj lietuwininku skarbus superka
ir gabena i swetima kraszta maskolej, wo-
kiecej, o labiausej žydaj. Musu-gi žmogus
bijo pradet kupozaut linajs, semenimis, ja-
wajs, arklejs ar miszku. Wysa pelna isz
kupczystes paejnanti lietuwininkas atyduo-
da swetymiems. Skaudu ira prysypažint,

bet tešybc mano žodžiu kas atmes?! Kajp
lietuwininkas neisymano dyrbt darbus sta-
loriaus, raziiaus, kajldirbio, kalwio, muri-
ninko, akmskelo ir kitokio amatninko,
bet užlejdže i sawo wieta burloka, wokieti
ar žyda, tajp pat lietuwininkas dar nebren-
de megint lajme wartelgysteje, kupeczyste-
je. Kajp ira Lietuwoje geležinej, aubimo,
gentaru fabrykaj, brawaraj ir tt. wys gu-
džiuojancziu swetimgencziu rankose, tajp
pat ir wysoks fabryku ar gaspadorystes isz-
darbis ar nuowejkalis ejna per rankas ad-
wernio, itgnagio atejuno.

..... Kibkim i tuos žydus,
Kur mums užgule prekybe; kas ju goreziaus
dar mažybe,

Kokia miera, koks ju swaras! Rejk wartyte
prie pakaros.

Kaj adyna paarzesy, puse isz prekio iszmesi.
Duoda eukraus ir auodium, kad nemusztu
kumsze, žodžiu.

Sakot: žydus rejk wartyte, rejkia peszti ir
najkinti;

Nepakelkit ant ju delna, ne, wyruczej —
taj newalna!

Žydaj minta isz prekybos, rankpelnystes ir
suktybos;

Kaj nepirksi ju taworo, leks jie kajp bites i
ora.

Kitur lirbti, procewoti, kitur mulkiu pa-
jleszkoti!

Pasyliks cze mažne puse, gery tyktaj ir
pnydusia....

Szendie swetimy gobus pelno walkatos
wiaza lietuwiszka tawora i priemarinius
miestus, walynamus uostajs (portajs). Lie-
tuw-Łatwej ir szendie tur sawo žiameje ga-
na daug uostu: pradedant no karalaucziaus,
randame Klajpeda, Liepoju, Wentupenus
(Windawa), Ringa ir Pernawa. Del musu
neperdydelo priemarinio kampo taj juk ne-
ra mažas skajtlus uostu! Nekurios gimines,
daug dydesnios ne kad lietuw-Łatwiszkoji
netur tajp dydelu ir tajp garsiu uostu arba
portu kajp mes! Berots per nerupestinguma
ir per itgmetini skaudima musu giminajcziu
swetimy atejunaj pagawo musu geruosius
kupeczystes miestus; szendie jie juos sawina-
sy, ir ausis sklaudo girdedamy, kad lietu-
wininkas pabusdamas isz miego pajuto, jog ji
atejunaj atsylwikia apwože, ir dabar ima
jieszkot atgal sawo turta. Tajp, lietuwinin-
kaj, Karalauczius ir Klajpeda, Liepojus ir
Wentupenaj, Ringa ir Pernawa ira musu
miestaj ir mias ju neatyduokiame nej wie-

nam wagiuj, ar jis wadintuosy wokiecziu
ar maskolum ar kitajp kajp. Tegul jie rajto-
sy kajp angis uzmesta ant skruzdyno ir
sznypsze ar žwiegia — mias i taj nežiure-
kime, bet saugokime taj, kas musu ira...

Lietuw-Łatwiszkus taworus pirma wež-
dawo i swetimas žiames wieszkelejs ir plen-
tajs arba szaszijomys. Szendie kajp wysuo-
se cywilizuotuose krasztuose, tajp ir musu
Lietuw-Łatwijoje ira padaryty geležinke-
lej. Geležinkelej szendie sujungia Lietuwos
prakilniuosius miestus. Isz Wilniaus galime
kelaut per Kedajnius ir Sziaulus i Liepoju,
per Szwenezionis i Denaburka, per Kauna
Wilkawiszke, Wirbali ir Gumbine i Ysrute;
isz Ringos tajp pat ejna wiena szaka gele-
žinkelo i Denaburka, o kita per Mintauja
(Jelgawa) ir Mažejkius i Liepoju, trecioji
gi i Bolderaa. No Ysrutes-giri per Tilže, Szi-
lokareczema ir Prickule turime geležinkeli
i Klajpeda. Isz Denaburko ejna wiena at-
skala per Abelus, Rokiszke, Panewezi ir
Sziaduwa i Radwiliszke, kur susyduria su
geležinkelu ejnancziu no Wilniaus i Liepo-
ju. Kad apskrituma padaryt, o podraug ir
palengwint susyneszima wysos Lietuw-Łat-
wijos, dar rejki pastatyt geležinkeli no Til-
žes per Taurage, Kelme, Sziaulus ir Jonisz-
ke iki Mintaujos, o no Ringos per Cezius,
iki Tarbatos, kurs miestas jau neprygul Lie-
tuw-Łatwiems, bet Igauniams arba Czuk-
noms. Swetimgenczej iszsyžioja ir galwas
susyemia szaukia, kad tuos geležinkelus jie
sawo piningajs statia ir stata, o už tajgi lie-
tuw-Łatwej netur tiesos pasysawint taj, ka
jie del mus padaria. Ant czebatu pažinsy
pona! O kam jie state tuos geležinkelus je-
ne del to, kad gaut no lietuwininku tajp pi-
gej jawus, gywuolus ir miszkus! Ar jie del
ko kito state tuos kelus, jeju ne pasytyke-
damy, jog lietuw-Łatwej jejs wazines ir a-
niems dydpilwiams, storburniams pininguo-
cziams musztinaj prymusz kapzcius pinin-
gajs kruwinu prakajtu uždirbtajs. Swetim-
genczej tame dajgte mums giara dare ne
isz milaszirdingystes del musu, bet noreda-
my gaut no lietuwininku pigiu pigiausej
tajp jiems rejkalingus taworus. Tegul tyk
Lietuw-Łatwija uždarytu szendie rubežiu
ir sawo taworus nebelejstu i swetimas žia-
mes, o pamatytu Auropa, koks dusawimas
ir wargas kiltu tarp burloku ir wokiecziu.
Lietuw-Łatwija szeria ir penia sawo turtu
wysus nelabuosius! Ar taj ne pikt?! O už
ta lietuw-Łatwiu nuoszirdu geruma tie swe-

tingenczej, kurie sznekant žodžejs P, Wi-
lejšzio ažuot szirdies no welnio gawo du
pilwu, atsymoka priespuđziu, persekiojimu,
apgaudinejimu ir wagystemys:

Prieszu ginczas juk irugo,
Žad praritie kajpo uoga,
Ir dar lupas aplajžitie,
Kad, ka dare, nematitie!

Tajp pyktaj sznajruoje swetimgenczej ant
musu už musu giara jiems darima. Jie ne-
pažista lietuw-latwiu.

„Juk kas musu tejsia prowa
Netejsingaj niekin' laužo;
Jaj nepawejsk bajsy kora,
Ii perkunas tia sudaužo!

Atejunaj musu kraszte dar ir bajdikles pa
dare. Kas ne žino, kad wagiuj ant galwos
kiepure diaga! Maskolus ir wokietis nory
prie mus prysymejlautie tuomy, kad itajse
gintuwes arba fortecas. Szendie ir del gie-
rennio lietuwiniku „maldimo“ arba suwal-
dimo podraug kajp ir del to, kad apsysau-
got no užpuolimo kito wagnes itajse pilimus
iszkase grabes, pastate armotas ir parogly-
no wajskus Denaburgie, Swenamun leje,
Liepojuje, Pilawoje, Karalaučiuje, Kaune
ir da kitur. Tajp taj anie „nepraszyti swe-
czej“ negana kad ateja prysyplesze musu
turtu ir prysypile kieszenius musu pinigajs,
bet dar ir musu spranda apzergie, tarda-
miesy, kad gales jotie ant lietuw-latwiu...

Jajgu dar cze priminsu, jog susyneszima
musu kraszte palangwina ir wandenynej
kielej— nes Niamunas Prieglus, Wenta,
Musza, Dauguwa ir Aa tiaka per Lietuw-
Łatwija ir Baltiszkases mares— taj kožans
lietuwinikas ajszkiej pamatis, kajp tur but
del swetimgencziu brangus musu krasztas.
Už taj lietuwinikas lengwaj supras ir taj,
del ko wysy praszaliecej tajp weržtytaj
weržesy i musu žiamia. Cze jie randa tikius
paktusnius ir darbščzius žmonys, cze jie gau-
na giara duona, dydeli užlarbi per kupezi-
stia, pramonia, rankpelnistia... Žodžiu
sakant— musu ziame ira del swetimgencziu
tiek pat werta kiek akis kaktoje.

„Drutaj lajkik, drutaj stowekie,
Lietuwiszka mus' gimine,
Drasej lietuwiszkaj kalbekie,
Tegul supiksta nežine!”

Lietuwinikaj mias esam gimia,
Lietuwinikaj mias norim but:
Ta garbia gawom užgimime,
Ta ir nenorim lajst pražut.

K.

DUOBKASYS.

Oj girdžiu warpus, jau kaž-kas mire.
Gal motinela nog wajku skire
Mirys negiaras. O ma bus pelnas,
Gausu pinigų maž piltas dialnas
Gal koks dydžturtys liek turtus sawo,
Kuriem per amžiu wysa tarnawo,—
O dabar guly, nužiamus tarnas,
Iszbliszkias; paskuj kuna jo warnos...
Jajgu tyk gieraj ma prymokietu,
—Kielys rublelus norins padetu,
Iszkascziau aszien bagocziuj duobia.

Oj dwase mano, kam pinigų globi?!

Wysokios dienos, kuoczės atlidže
Kielis wargužius, tu ne pawidže
Niekas ant swieto, nej pamineja,—
Jaj tikt ant mislies ateju' kasejuj,
Taj dusaudamas sukalt maldiala
Už kienecianczia augsztaj dusziala
Kuomet mergite jauna kajp rože
Atweža gimines grabe užwože,
Taj ir duobkasiuj aszaros tiszka
Ir nors neticziom wijadnas iszbliszkta.

O czion gana gieraj kapuos giwantie,
Ma tarp tu grabu parejo pasiantie.
Tau, Diewe dekuj kad dar giwenu;
Daugiel cze guly draugu ma senu!.....

* * *

O noryns niekas kwietku ne seja,
Atlekie sekla su žiauriu weju.
Isz jos izdigsta margas kwietkialis,
Taj kita siki žales medialis.

O kad už mano sunkius darbelus
Suskambins musu kapu warpelus,—
Gal mano duobia paszwas gieradejas,
Gal apwerks paty czionaj atejus—
Taj atsylsesu, duobiu ne kasu.
Ir gal tituma wysada rasu.
O ant kapitalu kad ma užaugtu
Kugiu warpiales, pujkiej iszplauktu,
Tegul ant naudos ejs jos žmonialams
Arba kapiniams mažiems paukszliatams.

AGLE.

Motina ir dukte.

Apsakas E. Wicherto.

(Tasa.)

Urte isymyslijusy žiurejo i sawo skraj-
ta. Jos krutine kilo ir susytrauke grąjcziau.
Kraujas muszo jaj i skruostus, ir koja isz
netycziu pasyspire ant pakoju, tajp kad ny-
tis czykszdamos persyswere. Tarsyte newy-
saj jaj buwo lengwu padaryt gala, ir newy-
saj tajp rusecej ji ant galo jam tare: „Iszwa-
ryk taj sau isz galwos, Jonaj, taj ira pajky-
ste. Asz nenoriu isztekietie!”

Ji prieg tam isztiese ranka ir pastume
ji i szali. Bet jis nenorej jos klause, bet nu-
sytwere jos ranka per narus ir stiprej ja
lajke. O taj wel jaj labaj netiko, ir tajp pra-
sydejo mažas tasyomos, prie ko abudu juo-
kesy. Urte nesystenge isz sawo wysu sylu,
kytajp ji butu tuojau wirszu gawusy. Bet
stajgu jis ja atlejde. Nes tiesiog dabar at-
sydare durys isz priemenes ir Magde inejo
ju widu. Ji parejo no klebono ir buwo wy-
saj baltaj apsnigta. Iszsygandusy ji sustojo
ir akys iszpletusy stebejosy i sziuodu kajp i
koki wysiszkaj nawatna atsytykima. Ar taj
buwo jos motyna — ar taj buwo Jonas Kal-
wajtis? Jos siauras wejdelis tajp iszbalo,
kajp kad baltas buwo sniegas ant jos skepe-
tos. Bet akys jos dege mažne apmaudingaj.
Jonas jau senej buwo priejas prie lango, ir
paeme wel skajtyt gazieta, o ji wys neju-
dejo isz wietos.

Urte pasyžiurejo i ja. Ji nuwydo, kad
Magde to wyso nebuwo laukusy ir negale-
jo suglaust i dajgta ta atsytykima. Buwo
jos iszdydumuj prieszinga pasakyt ka nors

kas butu galeja rodytiesy kajp kokiū at-
praszymu. Kam jaj rejkejo atsypraszynes
sawo wajko? Už tajgi ji isztare storu bal-
„Kam prineszej sniego piltu wida? J
ir lauke gatejej nusypurtyt”. Po to ji
twere szandykle, prymuszo atauda ir w
stropej iniko i sawo darba. Kad ji po w
landos pasykelusy ejo žiuret pietu, nieks
butu matias ant jos nej krisla istabumo.
buwo tokia, kokia ji wysados budawo.

O Magde wysa popieti lindojo bajmie
ga kerteje. Sawo motynaj ji dawo nemejle
gus atsakymus, o Kalwajcziu atsuko nug
ra, kada jis ja kalbindawo. Pasyputusy
nenorejo su juom drauge skajtyt biblija
ba jam pasakot, ka klebonas szendie bur
sznekejas. Kada jis kajp kad tankej pasyju
kaudamas darydawo, jaj nutwere už pec
szy pasylejdele jin nugine szalin. „Ko ta
wajke, szendie truksta?” klause jis isz tie
nusystebedamas. „Nieko — wysaj nieko
atsake ji patycziszkaj. „Tegul su man
nieks nesyelgia kajp su kudykiu”. Jis
jos geruoju juokawosy.

Atejunanze ir dar kita diena Magde
tykojo, ka darys jos motyna ir Kalwaj
Kad juodu buwo wienu wienu, taj ji staj
ir su trenksmu atydare durys, paziurejo
wydu ir wel atsytrauke tuojau. Kitasyk k
da durys klaksojo atwiros, ji ant pirat
galu tylej inejo in wydu, užlindo už pe-
cziaus arba už dydelos lowos isz wirszau
uždengtos su melina užklotwe, o isz szali
raudonruožiū užkabu. Ji turejo patemyt
na neramuma. Wysoki darba ji eme i ras
kas kad jin wel tuojau padet szalin. Sz
niuj ji gnajbe ausys ir myniojo jo kojas
tajp kad jis kaukdamas bego pasyslept. Ko
del tu kankini (wargini) ta gywuoleli
klause Kalwajtis mejej graudendamas. „U
taj kad asz jo nekencziū”, atsake ji karce
„Asz ir ka kita negalu apkantot.”

Wienok Jonas rado praguma (prog
paszsznekot wienu pradže, niekam neg
dint, su Urte, ir sznekta jis wysuom
nukrejp dawo tuojau ant pirszybu. Jo
prieszingumas kaskarts ejo mažin; ji ja
apsyeme apmyslynet iszgales, ka ji turet
atmajuyt, juokawosy isz sawo rukszu an
kaktos ir raudonawo, kad jis ja wadindaw
gražia žmona. Kita nedeldieni juodu dra
ge waznawo i bažnyce; cze taj galejo bu
isztartas paskutinynsis zodis. Pietus wal
tyledamy, o i pawakare buwo parupint
baczka alaus, o bernas ir slugine iszejo su
kwiest susiedus ant balaus (pokilo). Ta
buwo istabus atsytikimas, ir wysy užpras
tieji susyrinko. Eudrajtiene wysiems apga
sino, kad Jonas Kalwajtis bus jos wyr. Is
to nebuwo daug padywu. Suprantamas ta
dajgtas, kad Kalwajtis negalejo gaut geres
nios paczius ir Urte geresnio wyro. Ala
buwo labaj skanus, o už taj gerimuj nebu
wo galo, iki ant garbes jaunikio ir jaun
sios nebuwo isztusztintas paskutinynsis užbo-
nas.

Tarp to linksmaus trenksmo nieks n
pastebejo, kad nebuwo Magdes. Kam ji ru-
pejo, tas myslijo, kad ji nuejusy i kamara
atsyguolo. Bet ji nebuwo nuejusy gult, o tyl

NEISZMINTYS PUJKORIAUS.

Neperšenej, ba da nepraslino ne kietury menesėj kajp pradejo wajszcziot tarpo mus; Gazieta lietuwiszka, katra pryeme sau pawadinima, arba warda „UNIJA“, atlankidama kožno giaro ir tykro sunaus mus tewines Lietuwos namus; ir tajp akwatnej ir mielaj pryimta ira namuose lietuwiniko kajp milimiaušes swiaczes, arba artimiause gimine ta jaunoj, ba galy pasakitie suwistita wistikluose Unijs. Ale styprej tykiu miely skajtitoje, kad ta musu mažoji Unijs pamaži iszaugs i dydeli milžyna, ir daduos musis daugiaus proto ir apszwietimo, ko mumis neiszpasakitaj ira rejkalinga.

O kas bus toliau su knigom nobažnom? kad dabar izduoda po cenzura maskoliszka, kad nawet nedristume paintie i sawo rankas ir ant ju melstys, katrose randas szetoniszkas patiems isz sawo walos liepe prypažint kad esy maskolum ir użsyžadet sawo tewines, o melstys už ipikusia žveri idant tawe grej cziau supleszitu: O taj isz knigu i nobaženstwa ira suwysaj iszkasawota. „Malda ape isznajkinima erytyku, litanija ir malda prie szwento Kazimierio“, giesmes: „Priesz akis Tawo Pone, Ne aplajsk mus amžina apgineje žhoniū suspāstū“. Isz kitokiu maldū ir giesmiu ira daug iszkasawota, o daduota sziokie malda už wiriausia: Diewe, katro dwase szwiecze ir rundijesy wysa bažnicze! dekawoju Tau už gauses loskas, katras Tu iszlieji ant mus per musu wiresnibia. Duok jiem nagrada dočesna ir amžina. (mažu už dawanojima kietortos dalies czizios o i wie ta to użdeima wjškoku mokieszcziau ant użlajkimo uredniku, prys. red.). Padarik, idant anie kierawotu sawo waldže sutinkančezj su wale Tawo szwenta ir kad mias pasyduotume jiem ukwatnej ir be murmeimo. Atsiusk ant ju Diewe mandrasti ir loska, idant wysy ir wysame ejtume del giaro musu tewiszkie Rosijos ir neatsytolitume nog tejsibes Tawo. Isztiesk ant ju deszine dangiszko pamaczio, idant anie wysados pasyliktu po Tawo apieka ir galetu gautie ta wyska ape ka praszo. Per Pona musu ir tt.

Tejpogi maldose kur buwo myšawota manarcha, piarmajuta wys r „musu tewisz kas Aleksandra Aleksandrawicze“, o cze ir wysur „musu tewiszkie Rosije.

O taj matome miely brolej kas darosy su musu knigoms drukawotoms po przyziura kacapu, ale taj da tyk asz po byskuti isz ju iszemiau, nenoredams kad skajtitojas nesybodetu berejkalingu skajtimu, wienu žodžiu sakant, wyskas kajp kratinis. Taj galime suprast kajp dydelej ira rejkalinga itajsit spaustuwe knigu lietu iszku czionaj Amerikoje kur negal dasiekt waldže piakliszka turlo ku... O koku spasabu mias galim taj padarit? O taj szitokiu mano brolej.

Idan kožnas, kiek tyk ira cze mus ant tos walnos žiames; užmokietu ta muža suma, tuos du dolerius ant miatu, ir skajtitu akwatnej ir uwožnej ta mažaja Unijs, katra gaudama skanesni piana, ne but tajp nukurus ir greje augtu ir skubriau wajszcziotu, o per taj turetume ir gazieta dydela

ir knigu wysokiu giaru ik walej, nes kožno giaro lietuwiniko ira pawinaszcziau kraut plita prie plitos, ant to pamato kur jau ira pradeta, o budynkas tas mus tuojaus iszklia auksztin, kad wysokios gimines su padiwu ant to žiures ir pasakis: „Lietuwa auksztin kila!“

O dabar cze da truputeli noriu paszneckiet su neiszmintingajs pujkorejs, katru cze kajp matit ira da dydelys buris, katrie ne nor pryimtie tejsibes moksto kad ir suprasdamy jo pażytecznuma.

Wiensas sako, kad netur pinigū užmokiet už gazieta; O kodelgi broluk negali turet? ba tyk du dolerej kasztuoje ant miatu, o kiek gi užsymoki už arielkiela, aluti, ir kiek gi tau kasztuoje numiletas „ejnykielis“, o jagu da kajp kada susywjadije su kajminu, kiek afierawoji Skwajerij (sudžej) už kate sulajko, paimk tuoju atupka ir parokuok. O! Broility, nedrisy kifa sik pasakit „ne turiu pinigū“ nes už maža dalala isz tu galetum skajtit žibancziomis litaromis Unijs.

Antras sako, kad ims gazieta ale da to lau, tokie sneka ira wysaj tuszcze, nes tam praslenka menesėj ir miataj tyktaj bekiety. nant, o nieko giaro ne padaraj ne del sawias nej wysu, ba rejk tau žinot broluk ir taj, kad uzwilkimis czeso [lajko] ira niaprietelun tawo paties.

Triaczes atsylipe tian kur sededamas už piaziaus: Kam gi ma tos gazietos rejkie, nes tian nieko ner; kajp ir noredamas pasakit kad ir asz tiek arba daugiau žinau už tuos katrie czion raszo. O ne! Broility tabaj storaj mylijesy tajp sznekiedamas, ba da tawo ankszto smegeinyue nekajp nesutilptu tas, kas ira paraszita to mažo Unijs, o da tu dristy atsylipe kad mandresnys esy už mokitus žmonys, Cze niekas kitas nera kaltas, kajp tyktaj ta tawo neiszmintingaj pujkie kury padyktawojo tawo tuszcziose smegeinise. Ot taj czion ma dabar su tawim beszneckant atejo ant pomietes wiona bajkiale, ape apwini, katra skajzcziau da wajku budamas, o katra czionaj trumpaj prykursu.

„Pawasariuj iszauszus, ir oruj gieraj atszilus iszdigo apwinis wienu ukiniko darže, ir tuoju pradejo grejtaj augtie, o netoli jo stowejo aržuolas, i katra apwinis szejp praszneckiejo: tu skursny jau tiek daugiel miatu augi, tiek mažaj da užaugaj, palauk asz tawe su kialetu nedelu pawisiu. Neszneckiek tajp kajminaj ba neuzilgo rejks tau, mano pagialbos, atsakie aržuolas. Ne, ne, herejkialauju asz tawo pamaczies! atsylipe apwinis. Ir tajp riete pagal žiamia per žoles, o ne tu redamas ant ko winiotys tuoju pagielto, papuwo jo szirdis no dregnumo, ir mano pujkorius apwinelis pasymire.

Taj tajp ir tau gal stotys, jagu atstumy nog sawias naudinga moksta, t, i, ta aržuola ant katro galetum sau beszecznej winiotys augsztin. O jaju da ir taj nepawierisy arba nesuprasy, taj pazitrek kiek gauna mokitū žmoniū, tajpogi ir kunigi skajto Unijs, taj tau nieko neiszpuls kitajp padarit broluk, kajp t ktaj musztys i krutynia ir pasakit: „mea culpa“ ir tuojaus užsyrašit ir skajtit Unijs.

Jusu kajp kam pazistamas, Dragunas.

diabetesy szen ir ten ant wieszkelo, norint adens oras buwo gana szaltas. Urte megio pirm ne kad susyrinko sweczzej, ta dydenaujiena imejlaut. Bet Magde tuoju isz ydaus iszsybrowe. Ji bego kajp pasiūtūsy ate per darža, per blyke, per taka, per ruena i miszka. Cze tyk ji pamate, kad patuj ja seke kiemo szuwa. Ji ware bardama namon, bet zly syki jis jos neklause ir ne ly pabegias wel i ja žiurejo žybancziomys timys. Dabar ji pasyszauke jin, apkabino kakta rankomys, buczawo jin mejlej ir erke sznerpszedama, ir spaude sawo ikajisy wejda i jo dregnaj szaltas kudlas. Jis tarytum nemokejo isz to gaut iszminties, kate aplinkuj kajp pasiūtias ir rause lodas geltomus lapus, tajp kad jo užpakalije liku-dukas ejo iki medžiū szaku, ant urju gulejo sniegas ir dabar kajp koky oaj ykle spogsojo. Magde neitgaj patwereziske. Jos wajdintuwe eme dirbinetie. J wys ir wys ejo ant mislies Dajna, kur szlajtis wajkas apkabina aržuota ir jin aldauja, kad pasywerstu i jo tewa.

Ar isz tu žalu szakelu
Nebus baltos rankos?
Isz tu žalu lapelu
Mejles žodelej?
Asz paszlajtis isz cze ejau,
Werkdams karczes aszareles
Nepawirto aržuolelis
I maquo tewuži.
Nej žalosios szakeles
I baltas rankeles
Nej žaliėj lapelėj
I mejlus žodelus.

Kajp ji niuniawo tos dajnos raudulingajda, jos akys pastebejo kaszin ka tamant žiames, o widuryje to raudonaj kaszkas žybcejo. Cze gulejo akmens, apdengrudens lapajs. Jaj atejo ant sejles, kad tewas tajp pat galejo gulet ant muszates, ir isz jo žajsdos (ronos) krutineje tejo kraujas. Szuwa perszoką per wirszu, i szukterejo. Garsas atsylipe. Ji bego uwėjama, iki wel pasieke lauka. Isz toto mate szwiesa per langus namuose tewu. bego no namu tolin, wieszkelu iki bažkiemio. Prie pat muro kapiniu stowejo kryziawotas Kristus. Ji atsyklaupe priesz ir meldesy ir wel werke. Ji nežinojo ko truko, bet jaj slugojo kajp koks akmuo krutines, ir dignojo kajp adatomys jos rdy. O kad ji butu galejusy numirt! Ji nekejo senowiszkas raganu maldas, kada gelbejo tajp malda. Bet kad ji pažurejo grižiū, kurs ruswaj tamsiame danguje juoms iszwejdejo, linkterejo Kristaus galwa, ir taj buwo Jons Kalwajtis, kurs i ja kuterėjo. Persygangdusy ji atsyatojo ir szosy begt... Aplink pusiaunakti ji pagriamam. Dydkiojoj grinczio ji girdejo up juokesy ir dajnawo. Ji ilindo i trobuduonininku ir pasyszlijo ant lowos gennus, isykniaupe i pagalwi ir ausys užsykiszo rztajs. Wysaj nuwargusy ji ant galo imi-

Tolau bus.

Atminimas 1845 m.

Dienoje 22 sausio 8 adyna wakare susyrinko lankaj ir lietuwininkaj ant salos po No 134—136 Canal St. kur atlanke Taworczyste Krakusu isz Jersey City ir Strielezej isz New Yorko. Ineja in sala kapitonas krakusu ob. A. Wiszniauckas uzkamandierawo sawo zalnierius o po kamandaj pawialijo nuimt sziobles ir pasywiezietie. Muzike uzkgraino Jeszcze Polska nie zgineta. Ne ilgaj trukus atejo kompanije strieleziu su muzikie Amerikanska su szwilpinems ir su bubnajs. Kapitonas Wiszniauckas uzkamandierawo krakusus o tie tuojau stojo i eja, kada pasyrode strielezej ant salos. Kapitonas Wiszniauckas uzkamandierawo. Prezentuj broń! Po taj parodaj atwalnity zalnierej no sluzbos atsyesdo kur katram pasydabowo. Kada wyskas apsyypakaino ob. Szlesinskas kajpo gaspadorius tos dienos apwajkszeioimo, pawadyno ant prezidento p. De Alfonsa ant wiceprezidento ob. Sunderlanda. Prezydentas po trumpaj sawo kalbaj paprasze T. Chrystopheri Adwokata idant tas angieleko kalbo praszniekietu in susyrinkusius ape znocizjima tos dienos. Adwokatas Chrystopheris pradejo sawo kalba nog 1333 miatu koks tada buvo raudas ir uzwedimas szkału lankuose ir lietuwoje, per Jagiella ir jo wajkus kurie karalawo iki 1572 m. tolau ape sudraskima ir padalinima tajp lanku kajp ir lietuws per mus niaprietelus Maskolu, Prusa ir Austrijoka 1795 m. ant galo ape 1830 ir 1863 m. delko pasykele prieszajs maskolu o uzbajge zozdzes tegul tie naradaj dastoje luosibes prie kokios wysados dusauje tegul broliszka miajle uzdega wysu szirdis, tegul wysy kajp wienos motinos wajkaj procewoje del giaro sawo tewiszkes, o aptures ko trokszta.

Antras kalbetojas ob. Zbrzezinskas trumpaj perstate kada 1831 m. maskolej uzkpuola Praga (miestas atskirtas Wysla nog Warszawos) iszppjowe nekattu tajp wajku kajp ir moteru 3000, tolau atmine 1863 m. delko tuose miatuose pasykiele tajp lankuose kajp ir lietuwoje paniszimas prieszajs maskolu. Kada Mikalojus I caras maskolizskas pamyne po kojomys Konstytucya lanku ir lietuws o uzwiada i wieta tos knuta maskolizska kurs trywoje iki czesuj Sebastopolizskos wajnos, bet kada bajgientes wajnaj Mikalojus apsytruczijo, uzstojas jo sunus Aleksandras II pryžadejo daug giaro lankams, bet tas jo pryžadejimas tiasesy iki 1862 m., ant galo kada atwaziawo i Warszawa, ponaj prasze kad tejtucsy padownot karalistia tuomy ka pryžadejo, piarpikias Aleksandras tare: szalin ejkite su sawo pretensijom.

Tolau bus.

Auropa.

London 24 sausio. Gywentovej ira labaj iszsygandia. Wakar dinamitas pliszdamas dydeli trenksma ir daug bledies (iszkados) padare Westminster Hall'eje ir žiuruwu galerijoje žiambutije [cze lajko surinkimus parlamentas, atskirus lordus]. Priemene ira

wyszskaj suardyta, widuj-gi iszdraskyta wieta, kur sededawo pirmasys ministra Gladstone, tajpogi sedene „Szneketoj“ ir garsaus Bradlough. Stiklinis stogas žiam-buczio ira wysaj suardytas. — Antras smar-kus dinamito darbas i uwo atliktas Tower'e kur daug žmoniū, o labiausej wajku, ira pa-kejsty. Tris gywenimaj Tower'o ira wysisz-kaj suardyti. Ginklaj cze lajkomy ira mažne wysy sugadinty. — Paliceja myslija kad dinamita ineszze wyraj, pėrsytajsia kajp mo-tera; dabar ji szniaka, kad auos moters, ku-rios tarytum buvo neszczios, apaczioje dra-bužiu turejo sukrauta dinamita. Tower'e sukejsta 20 žmoniū, o Westminster Hall'eje 4. — Anglaj už ta ju miesto supustiima dy-delej ipyko ant ajrziū, ir wienas po kito tajsosz ajrziūziam prieszingas klubas. Bet to anglaj neatmena, kad ar szej griebiasy isz abejonis ir už aszmeniū! Kam anglaj ju kasztu peni sawo 60 tukstancziū žaliūteriu, kam angliszky lordaj pagriebe ajrziū žia-me, o ajrziūzėj juk ira uždrausta ir sawo te-wyne e žiames szmoteli nusypirkt, kam per-sekioja ajrziūzėj ju gimtūweje, kam ajr-ziūzėj lajko warguose? ... Mias lietuwinin-kaj esame dwaseje ant szalies tu ajrziūzėj, nes kas kits jeju ne mias neszame tajp pat swiatima naszta ant sawo pėczziū! Masko-lus, wokitets ir kajp ten wysy kirminaj wa-dynasy — bene pabuga musu gente (tauta) lietuwatwiszka wargintie, matydami, jog nej wienā spaudžema gente ned wanoja kaltes; ir mias ilgaj kenteme, ir szendie ken-czeme — bet atejs gadyne, kad ir no lietu-watwiū pagiežos drebēs. Makswa ir kyty gi-waczziū lizdaj.

Londonas 25 sausio. Maskolija susytare su Prusija wiena kitaj iszduot žmones, ku-rie wartoja dinamita del žudimo karalu ir ju gimines. Nesenej ir Austrija padare toky pat sitarima su Maskolija. — Matome, kad karalėj dauggalej bijosy menko žmogaus, bet kodel jie nemor dar inest sawo sostus?! Žmones juk moketu patys sawia waldyt ir nebelauktu, iki jiem „liewas“ antru kartu atsiustu daugedrius, kraugeriū karalus isz dangaus.

Rimas 27 sausio. Piemonte Alpu snie-gaj apwerte du kajnu, wadinanu Bronesco Chiabrando. Cze daug žmoniū rado gala. O aplink Ivria ir Aosta daugiaus ne kad 200 žmoniū ira sniegajs apgulty ir nužawinty.

Londonas 28 d. sausio. 5000 ajrziūzėj Londone pasyliko be darbu. Anglaj dabar tajsosz ajrziūzėj badu nustapint!

Paryžius 27 sausio. Cze bus neužitgo susyrinkimas dynamitinku, ira paduoda-mas balsas, kad dynamitinkaj plajszins ir ardyš netyk wyresnybiszkus namus, bet ir lajwus (akrotus)...

Parižius 27 s. Senate pasydaugino re-publikonaj per iszrinkima daug radikalu; karalizska partija daug sawo wietu prastojo ir tajp Prancuzija kaskarts tampa radika-lizskesne republike

Sziam numerije skajtitojus Unijos ne kwitawojame del to kad neturime wietos.

APGARSINIMAL.

Redisteje UNIJOS galema gauti knigas
[Lietwimo M. Twarauško]

Praractvos Michaldos	25 c.
Morfeuszias izgulditojas sapnu.....	30 c.
Istorija Ali-Babos	30 c.
<i>Isz Auropos atejo:</i>	
Auszros Kalendorius ant metu 1885	35 ct.
Tewynainiu giesme p.Wyturio	15 ct.
Auszra ant wyo meto	2 dol.
o wienas numeris..... 20 ct.	
Auszros Kalendorius ant 1884 m.	25 c.
Oszkabalū dajnos	25 c.
Lietuwizskas Szziupinys	15 c.
Drazdausko swietizskos ir szwentos gie- mes	15 c.
Miglwaros dajnos	25 c.

Gramatikos angliszskaj lietuwiszkos ne-turu, kas nor gaut tegul iki 28 dienaj Wa-sario (Lutego) paduoda sawo warda kajp žinotumeme kiek drukuot. Tajpogi rejkt ne-not kad izdawimas tokios gramatikos brau-gej kasztuoja, del togi kas nor atejt i pama-czie tegul atsiuncze puse piningu ir grama-tika gaus pigiau 35 ct. nej kity. Gramatika kasztuos pusanthro dolero ir bus daug dy-desne ne kajp senowes buvo. Kas netur pi-nigu smulkiu gal siust markoniū paczta-wcms (stamps).

MIKOEAS TWARAUCKAS

Generalnas Agentas

Hamburgo ir Amerikiszkos kompanijos
del Lietuwinku ir Lanku

paduoda Szifkortes isz New Yorko i Ha-burga po po \$ 100
Isz Hamburgo i New Yorka \$ 100
Isz New Yorko i Hamburga ir atgal \$ 200

Tajpogi iszmajnau ir siuncziū pinigus wysas dalys Europos ir kitas žemes.

—Kas nor waziuot i Europa, arba isz Eu-ropos atsyimt pas sawe giminia arba patie-ma tegul pasyskubina su iszpirkimu szyfto-tes, nes trumpam czese pabrangs.

Atejas pas mane, kožnas gal but pew- kad i rankas sukcziu ir kraugieriū nepap-

DR. M. J. B. MESSEMER,
150 SECOND AVE., bet. 9th and 10th

Office Hours:

8-9 A. M.

12-1 1/2 P. M.

7-8 P. M.

T
New Y
circulat
States
Rates
One in
All con
address
M. 7
26 Allen
N
Egija a
nužiami
czej.
V
iszniai
T
tejsyb
ses jis
lydam
sawo c
redam
laukt
Bet isz
damieš
pinasy
cziaus.
wias n
ka taje
tingei
latwej
ar pikt
augint
Szniak
O
die mu
rejkali
slawiz
taj žw
sosz su
ias. Te
rej —
Jis ate
spaušt
Is
gimin
latuw
tuw-la
syzkyr
jo i di